

Přidávání matek

Neustále se objevují různé návody a rady, jak přidat, zejména ušlechtilou matku. Bohužel jich spousta končí neúspěchem. To proto, že včelař ve většině případů nepochopil mechanismus "implantace nového orgánu" včelstva, tedy v dané chvíli naprosto cizí matky do včelstva. Zklamání bývá o to vyšší, čím vyšší částku, či úsilí za matku včelař vynaložil. Pak se to mnohdy svádí na producenta matek se slovy "ona byla náká špatná". Nebyla, prostě to včelař neudělal dobře.

Jedná-li se o přidání matky (zejména ušlechtilé - např. inseminované) do jakéhokoli včelstva, existuje vždy riziko nepřijetí. To je vždy o několik řádů vyšší, jde-li o nějak "poškozené" včelstvo, například delší nepřítomností matky. Při přidávání nové matky totiž musíte mít **tisíciprocentní jistotu**, že :

1. V úle není přehlédnutý matečník nebo matka v jakékoli fázi vývoje. Lhostejno, zda neoplozená, oplozená, ale ještě nekladoucí, či neoplozená, ale z různých důvodů třeba jen neschopná páření. Prostě je-li v úle **matka**, je jakýkoli pokus o přidání jakékoli jiné předem odsouzen k nezdaru. I kdybyste za tu matku dali milion, stejně ji zamordují. Tečka.
2. Ve včelstvu, které je delší dobu bez matky a nemělo možnost si ji vychovat, nebo se mu to z různých důvodů nepodařilo, začnou vznikat díky dlouhodobé absenci mateří látky trubčice. Pozor - neplést si s trubcokladnou matkou !!! Přítomnost těchto trubčic, tedy **dělnic** se zduřelými vaječníky, lhostejno, zda kladou (samozřejmě neoplozená vajíčka) nebo nekladou je opět 100% jistota, že přidávanou matku (opět lhostejno, kolik stála) spolehlivě zničí. Bohužel, velikostně se tyto trubčice nijak neliší od normálních dělnic a jejich přítomnost nedokáže rozeznat ani zkušený včelař, natož začátečník.

Máte-li jen **NÁZNAK** pochybností, raději se o nic nepokoušejte a zvolte úplně jinou cestu.

Z FUNKČNÍHO !!! včelstva, tedy takového, kterému klade řádně oplozená matka řádný plod, smetěte z medníku (tedy nad mřížkou) několik rámků včel. Je dobré min. 2 hodiny před tímto krokem vložit do takového medníku 2 - 3 rámků plodu důsledně ometené od včel. Na ně se totiž přes mřížku natáhnou mladušky a budete mít 100 % jistotu, že smetané včely jsou bez matky a bez těch proklatých trubčic. Tento smetenec nechte cca 2 hodiny uzavřený, aby včely pocítily osiřelost. Do takového smetence klidně dejte novou matku, samozřejmě v přidávací klínce s pootevřeným těstem. Večer je postavte na stanoviště a otevřete očko. Pokud to uděláte s mladuškami ometenými z plodových plástů, klidně na tomtéž místě - ty na rozdíl od létavek neuletí. Včely matku vysvobodí a ta prakticky obratem začne klást. Je dobré nasadit krmení. Pozor - do tohoto smetence nesmí přijít nic jiného, než suché souše !!! Ani buňka plodu v jakékoli fázi vývoje !!! Přehlédnutí znamená obrovské riziko pro přidávanou matku !!! Po cca týdně, až se matka dobře rozklade, sejměte víko z toho včelstva, kam jste původně matku chtěli přidávat, položte na ten nástavek mateří mřížku a na ni noviny - nejlépe propíchané. Na to položte nástavek se smetencem a rozkladenou matkou, uzavřete a dejte opět nějaké krmení. Dojde k postupnému spojení obou včelstev - včely prokoušou noviny a bezbolestně a nenásilně se spojí. Spodní "pseudo" včelstvo se postupně přižebra, včely se jakoby nasají mateří látkou a trubčicím (opět si neplést s trubcokladnými matkami) vlivem mateří látky odezní zduřelé vaječníky.

Je-li spodní včelstvo bez matky delší dobu, je mnohdy vhodné jej vymést na vzdáleném místě. Létavky se vžebrají postupně a nenásilně ke smetenci. Prudkému nárazu včel brání mřížka a zejména noviny. Určitou dobu totiž trvá, než je přižebrající se včely překonají. Pokud by tam byla matka, je jistotou právě ta mřížka. Družina "dvorních dam" nedovolí, aby se s jejich novou matkou cokoli stalo. A o to jde. Dokud tato družina není nebo není funkční, je matka s téměř 100% jistotou zamordována. Největším tajemstvím při přidávání nové matky je totiž vytvoření právě této družiny "dvorních dam" čili fraucimoru. Celý postup lze modifikovat i tak, že včelstvo v medníku **FUNKČNÍHO VČELSTVA !!!** prostě jen rozdělíte pevnou přepážkou (např. sololitem), to po cca 2 hodinovém odkladu přidávanou matku bez problému přijme a takto vzniklé včelstvíčko pak přidáte tomu bez matky. Samozřejmě s mřížkou a novinami, jak je popsáno výše. Metoda není moc pracná, zvláště její medníková modifikace, ale je na 100 %.